

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ПУБЛІЧНОЇ
БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Біловол Ірина Сергіївна,
Курсант 3-го курсу ННІ №2 НАВС
Науковий керівник: **Никипорець С.М.**
старший викладач кафедри ОРД
Національної академії внутрішніх справ

**ПРИНЦИПИ ЗДІЙСНЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Від початку воєнного стану в діюче законодавство України було внесено цілу низку змін, які викликані реаліями сьогодення. Наскільки виправданими є такі зміни, чи не звужується об'єм прав осіб, щодо яких здійснюється оперативно-розшукова діяльність та чи не вплинув воєнний стан на здійснення оперативно-розшукової діяльності оперативними підрозділами Національної поліції – ці питання набувають особливої актуальності для сьогодення. [3]

Перш за все доцільно дати визначення оперативно-розшукової діяльності. Відповідно до ст. 2 Закону України «Про ОРД» оперативно-розшукова діяльність - це система гласних і негласних пошукових та контррозвідувальних заходів, що здійснюються із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів. [1] Оперативно-розшукова діяльність є вкрай важливою у процесі доказування. Матеріали, отримані в процесі здійснення ОРД, зібрані оперативними підрозділами з дотриманням вимог Закону України "Про оперативно-розшукову діяльність", за умови відповідності вимогам ст. 99 КПК, можуть використовуватися в кримінальному провадженні як докази, на ряду з іншими способами доказування.

Правове регулювання здійснення цього специфічного виду діяльності в умовах воєнного стану згадується у Законі України «Про правовий режим воєнного стану». Стаття 10 цього закону встановлює неприпустимість припинення повноважень органів державної влади, до яких в тому числі відносять органи, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність. [2]

Якщо звернутися до тексту Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», в самі статі 4, то принципами, на яких ґрунтується ОРД на законодавчому рівні визнано верховенства права, принцип законності, дотримання прав і свобод людини. Втім на відміну від законодавства, у наукових працях обсяг принципів значно ширший, ніж встановлено законодавчо. [1]

Науковці у дослідженнях ОРД виділяють три групи принципів:

1) конституційні (недоторканість житла, таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції, невтручання в особисте життя), принципи дотримання прав громадян, які можуть бути обмежені в умовах воєнного часу (особисте життя, свобода думки та слова,

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

світогляду і віросповідання), принципи дотримання прав громадян, які не можуть бути обмежені (право на життя, право на здоров'я)

2) загальні (загально правові), що мають значення для всіх галузей права (принцип законності, взаємодії з органами управління і населенням, науковості, прогнозування, планування, професійної етики)

3) спеціальні (галузеві), що характерні тільки для ОРД, тобто такі, що відображають її специфіку (принцип конспірації, поєднання гласних і негласних методів та засобів ОРД, наступальності). [4]

Таким чином бачимо стислість законодавчого регулювання принципів оперативно-розшукової діяльності, що не завжди є перевагою юридичних документів. Саме безперервність виконання завдань оперативно-розшукової діяльності дозволяє швидко та продуктивно забезпечувати розслідування злочинів та попереджувати вчинення нових, що набуває крайньої актуальності в умовах війни. Безперервність слід розглядати як один з принципів, на яких повинна ґрунтуватися оперативно-розшукова діяльність. Тому у висновок роботи пропонується на законодавчому рівні внести безперервність як одну з керівних засад оперативно-розшукової діяльності.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 22, ст.303)

2. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 28, ст.250)

3. Особливості кримінального процесу в умовах воєнного стану: інтернет-джерело URL [https://jurliga.ligazakon.net/analitycs/212017_osoblivost-krimnalnogo-protsesu-v-umovakh-vonnogo-stanu]

4. Система принципів ОРД та їх методологічна основа: інтернет-джерело URL [http://ord-irina.pp.ua]

Толокольнікова Анжела Вікторівна
Курсант 3-го курсу ННІ № 2
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: **Василинчук В.І.**
професор кафедри оперативно-
розшукової діяльності НАВС, доктор
юридичних наук, професор

ВИКОРИСТАННЯ ПОЛІГРАФА В ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Проблема виявлення неправди у взаємодії людей існувала і існує не лише в Україні, а й в зарубіжних країнах в продовж багатьох років, а саме від початку такої взаємодії. Навіть в період Воєнного стану в Україні ця проблема набирає ще більшої актуальності в різних сферах життєдіяльності.